

Студијски програм: Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду (модул: Безбедност на раду)			
Назив предмета: MZ0018 Безбедност у технолошким системима			
Наставник/наставници: др Данијела Стојадиновић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Стицање основних знања о опасностима и штетностима на радном месту и примени превентивних мера као фундаменталној основи у заштити на раду. Унапређење односа између запосленог и радне средине и примену превентивних принципа у организацији радног окружења.			
Исход предмета: Оспособљеност студената за идентификовање и вредновање утицаја техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава са циљем отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и/или њиховог свођења на најмању могућу меру. Студенти треба да овладају специфичним практичним вештинама које подразумевају интегрисани превентивни приступ, у циљу свеобухватног решавања различитих инжењерских проблема.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, карактеристике и класификација система. Карактеристике и функционисање производних система. Избор елемената технолошких система. Идентификација и препознавање опасности и штетности на радном месту. Безбедност на раду у технолошким системима. Безбедност на раду у технолошким системима металургије. Безбедност на раду у технолошким системима метало прерађивачке индустрије. Безбедност на раду у хемијској индустрији. Безбедност на раду у машинској индустрији. Безбедност на раду у прехранбеној индустрији. Дефинисање и значај превентивних поступака. Примена превентивног приступа у поступцима пројектовања, изградње, коришћења и одржавања: објеката намењених за радне и помоћне просторије, објеката намењених за рад на отвореном простору; технолошких процеса рада са свом припадајућом опремом за рад; опреме за рад, конструкција и објеката за колективну безбедност и здравље на раду, помоћних конструкција и објеката и других средстава. Примена превентивног приступа у поступцима производње, паковања, превоза, складиштења, употребе и уништавања опасних материја. Примена превентивног приступа у поступцима пројектовања, производње и коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду. Примена превентивног приступа у поступцима образовања, васпитања и оспособљавања у области безбедности и здравља на раду. <i>Практична настава</i> Практична настава се реализује у оквиру вежби које сукцесивно прате теоријску наставу. У оквиру вежби врши се израда и одбрана семинарских радова из области обухваћених теоријским садржајем предмета.			
Литература Стојадиновић, Ј. Д. (2025). Процена ризика у технолошким системима. Академија струковних студија Јужна Србија. Група аутора. (2023). Коментар Закона о безбедности и здрављу на раду са инструкцијама за практичну примену. Техпро. Крстић, И., (2018), Технолошки системи и заштита. Универзитет у Нишу, Факултет заштите на раду. Подзаконски акти донети на основу Закона о безбедности и здрављу на раду. (2024–2025). Службени гласник РС, бр. 76/2024, 4/2025, 5/2025 и 38/2025.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2		Практична настава: 2
Методе извођења наставе Настава се изводи усменим излагањем уз коришћење презентације предавача.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	20		
семинар	10		